

UCHWAŁA NR
RADY GMINY SZCZYTNO
z dnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – drzewa z gatunku lipa drobnolistna o nazwie
MIODUNKA

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1.1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo z gatunku lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 310 cm, wieku około 150 lat, rosnące na działce nr 3247/10, obręb geodezyjny Olszyny, gmina Szczytno, stanowiącej własność Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w zarządzie – Nadleśnictwo Korpele.

2. Współrzędne geodezyjne umiejscowienia pomnika przyrody są następujące: 53° 32' 17.83"N, 21° 8' 42.928"E.

3. Lokalizację pomnika przyrody, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik do niniejszej uchwały.

4. Pomnikowi przyrody, o którym mowa w ust. 1, nadaje się nazwę: MIODUNKA.

§ 2. Szczególnym celem ochrony pomnika przyrody, o którym mowa w § 1 ust. 1, jest zachowanie drzewa prezentującego wyjątkowe wartości przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe, historyczne, naukowe i edukacyjne.

§ 3. W stosunku do pomnika przyrody w ramach ochrony czynnej ustala się:

- 1) możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających,
- 2) zabezpieczenia ubytków i ran powierzchniowych pnia,
- 3) obowiązek stałego monitoringu oraz oznakowania pomnika przyrody i uzupełniania jego braków.

§ 4. W stosunku do pomnika przyrody ustanowionego w § 1 zakazuje się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Nadleśnictwo Korpele.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szczytno.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody.

W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Projekt uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Ustanowienie proponowanego pomnika przyrody przyczyni się do uwydatnienia jego wartości przyrodniczo-krajobrazowych oraz do zwiększenia świadomości ekologicznej i dbałości o przyrodę.

Wnioskowane drzewo to lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill.), która spełnia kryteria dotyczące objęcia ochroną pomnikową wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody. Określony w załączniku do rozporządzenia obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm dla lipy wynosi minimum 300 cm, wnioskowane drzewo ma obwód równy 310 cm. Drzewo swoim rozmiarem wyróżnia się wśród drzew tego samego gatunku w okolicy, mierzy ok. 25 metrów wysokości, stanowi tym samym wyjątkową wartość dendrologiczną w Leśnictwie Olszyny.

Proponowana we wniosku lipa drobnolistna ze względu na wiek jest świadkiem minionych epok i wydarzeń historycznych. Lipa, jako drzewo związana z lokalnymi tradycjami i historią regionu jest symbolem pamięci i odgrywała istotną rolę w lokalnych obrzędach i wydarzeniach kulturalnych. Zlokalizowane w Leśnictwie Olszyny drzewo pełni także niezwykle istotną rolę w ekosystemie, zapewniając pożywienie i schronienie dla wielu gatunków ptaków, ssaków, owadów i innych mikroorganizmów. Przyczynia się do zachowania bioróżnorodności oraz stabilności ekologicznej.

Wnioskowana lipa posłuży również jako przykład zachodzących w ekosystemie procesów naturalnych.

Powyższe argumenty wskazują na wyjątkowość drzewa lipy i uzasadniają jego uznanie za pomnik przyrody, co przyczyni się do ochrony i zachowania dla przyszłych pokoleń oraz wzbogaci wartość przyrodniczą, turystyczną i krajobrazową Nadleśnictwa Korpele.